

บทบาทของกระทรวงมหาดไทย
ในการพัฒนาจังหวัดที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
: สำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
จังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.)

The Eastern Economic Oriented Development and Smart City Department

นายสรายุทธ แก้วกุลปรีชา
รองผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการปกครอง

ความเป็นมา

ในบริบทพลวัตของยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) และสังคมปัจจุบันในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งถือว่าเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) หรือ IT ก่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) และเทคโนโลยีที่รุดหน้าอย่างล้ำสมัยอันส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลก ในหลาย ๆ ด้าน ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและอำนวยความสะดวกสบายต่อการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน อันส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) เพิ่มสูงขึ้น ทั้งสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา สะดวก และรวดเร็ว จนกระทั่งเกิดภาวะ “ไร้พรมแดน” ดังนั้น ภารกิจในการอำนวยความสะดวกประสานงานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ของข้าราชการฝ่ายปกครอง จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโต การพัฒนาของเมือง และสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากเหนือสู่ใต้ ตั้งแต่สาธารณรัฐประชาชนจีนลงสู่ประเทศอินโดนีเซีย จากตะวันออกมายังตะวันตก ตั้งแต่ประเทศเวียดนามไปจนถึงประเทศเมียนมาร์ และเป็นจุดยุทธศาสตร์ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC (ASEAN Economic Community) ในด้านการผลิต การค้า การส่งออก และการขนส่ง ทั้งยังอยู่กึ่งกลางระหว่างประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ประเทศไทยจึงเป็นตำแหน่งที่ดีที่สุดของการลงทุนในอาเซียน

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) หรือ EEC คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการต่อยอดความสำเร็จจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรือ Eastern Seaboard ที่ดำเนินมากว่า ๓๐ ปี ที่มีการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งแผนฯ ดังกล่าวผลักดันให้ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ด้วยการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น การสร้างท่าเรือน้ำลึกแห่งแรกของไทยที่บริเวณแหลมฉบัง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ส่งผลให้กลายเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญ ประกอบกับทำเลที่ตั้งมีความได้เปรียบในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาค ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วน และพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง อยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ประกอบกับนโยบาย Thailand ๔.๐ จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและภาคบริการ บนฐานของเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรมโดยเน้นการพัฒนาใน ๑๒ อุตสาหกรรมเป้าหมาย จึงเกิดโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และต่อมามีการจัดทำพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งประกอบไปด้วยโครงสร้างพื้นฐานหลัก ได้แก่ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน (ดอนเมือง - สุวรรณภูมิ - อู่ตะเภา) โครงการพัฒนาสนามบินนานาชาติอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง และโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา ซึ่งส่งผลให้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กลายเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง (Hub Logistic) ของประเทศไทย

ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมไปถึงความเจริญเติบโตของเมืองในพื้นที่จังหวัด EEC ตลอดจนเมืองอื่น ๆ ในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้สภาพสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนมีการปรับเปลี่ยน ดังนั้น ระบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการปรับตาม เห็นได้จากเส้นทางการใช้ชีวิต (Time Line) ของแต่ละคน อาทิเช่น การอยู่อาศัย ในปัจจุบันประชาชนอาศัยอยู่ในสังคมนวัตกรรมใหม่ เช่น หมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม แพลต เป็นต้น ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้านในเขตปกครองท้องถิ่นซึ่งก่อให้เกิดการทับซ้อนและการใช้อำนาจปกครองได้ลำบาก รูปแบบการเดินทาง การใช้เทคโนโลยีสำหรับการติดต่อสื่อสารของประชาชนก็เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมและการดำเนินชีวิตของประชาชนแล้วนั้น ภัยคุกคามก็มีผลกระทบต่อสภาพสังคมและการดำเนินชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน และยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบันมีภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threat) ที่แตกต่างไปจากภัยคุกคามแบบในอดีต ซึ่งสามารถเป็นภัยคุกคามได้ในทุก ๆ มิติ อาทิเช่น ปัญหาโลกร้อนที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ และระบบนิเวศน์ ปัญหาการก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่กระทำต่อผู้บริโภคด้วยความรุนแรง และปัญหาการแพร่ระบาดของโรค เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้บริหารจังหวัดจะต้องบริหารจังหวัดด้วยการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) คือ จะต้องบริหารราชการให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน จะต้องลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของหน่วยงาน มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึงจะต้องบริหารราชการแบบบูรณาการ คือ จะต้องบริหารการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่มุ่งสู่อนาคต สามารถดำเนินการกิจการภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ มีการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาเป็นเครื่องมือในการบริหารด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงมหาดไทย สามารถ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(EEC) การอำนวยความสะดวกประสานงานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับบริบทของเมืองและสถานการณ์ (Trend) ของโลกต่อไป

จากการวิเคราะห์ปัญหาและบริบทของพื้นที่ในปัจจุบัน ประกอบกับหลักการของทฤษฎีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการองค์การภาครัฐ รวมถึงทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระเบียบกฎหมาย นโยบายสำคัญของรัฐบาล ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาประเทศ ทำให้ผู้เขียนมองเห็นภารกิจสำคัญ จึงได้มีแนวคิดจัดทำโครงการ ดังนี้

การพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทราสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

๑. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ โครงการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern Economic Oriented Development and Smart City Department)

ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง หากมีการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาย่างยั่งยืนแล้วจะทำให้การใช้ที่ดินในภาคตะวันออก เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งยังจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้มีการประกอบ พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมและเป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมและการเกษตรกรรมดั้งเดิม ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ตามแนวทางดังกล่าว ไม่มีการวางแผนการบริหารพื้นที่ แบบองค์รวม การพัฒนาด้านต่าง ๆ จึงเป็นไปอย่างแยกส่วนและกระจัดกระจาย ผลของการขาด การบูรณาการดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งการจัดทำ ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ยังขาดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน กรณีจึงสมควรกำหนดให้ภาคตะวันออกเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการวางแผนการใช้ ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ชัดเจนแน่นอนโดยเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ สอดคล้องกับ หลักการพัฒนาย่างยั่งยืน มีการบูรณาการการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้ต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกันทั้งในและนอกเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับ นานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเป็นการเฉพาะ

ดังนั้น การที่จะขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทรา ให้สามารถดำเนินกิจกรรม โครงการเพื่อบรรลุ เป้าหมายตามที่รัฐบาลมุ่งหวังไว้ ถือเป็นภารกิจสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและตระหนักคือความพร้อมในภารกิจและโครงสร้างองค์การที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบัน จากการศึกษาและประสบการณ์ของผู้เขียน พบว่า นโยบายพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษใน ประเทศไทยรวมถึงพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ หากหน่วยงานในพื้นที่ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนภารกิจและอำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนรวมถึงเอกชนที่จะเข้ามาลงทุนในพื้นที่ฯ ไม่มีวิสัยทัศน์และทิศทางในการขับเคลื่อนร่วมกัน จังหวัดฉะเชิงเทราจึงได้มีโครงการจัดตั้ง สำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออกจังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern Economic Oriented Development

and Smart City Department) ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัด ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๑) จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern Economic Oriented Development and Smart City Department.) เพื่อขับเคลื่อนงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒) วางโครงสร้างองค์กรและหน้าที่ความรับผิดชอบตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ บริบทความต้องการของผู้รับบริการ ทั้งกลุ่มผู้ลงทุน ประชาชน รวมถึงส่วนราชการและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้สามารถบูรณาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สรรหา คัดเลือกบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ และที่สำคัญต้องมีความพร้อมในทุก มิติสำหรับการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่ ที่ต้องการความรวดเร็ว ถูกต้อง คำนึงถึงผู้รับบริการ และสามารถปรับตัวเชื่อมโยงการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

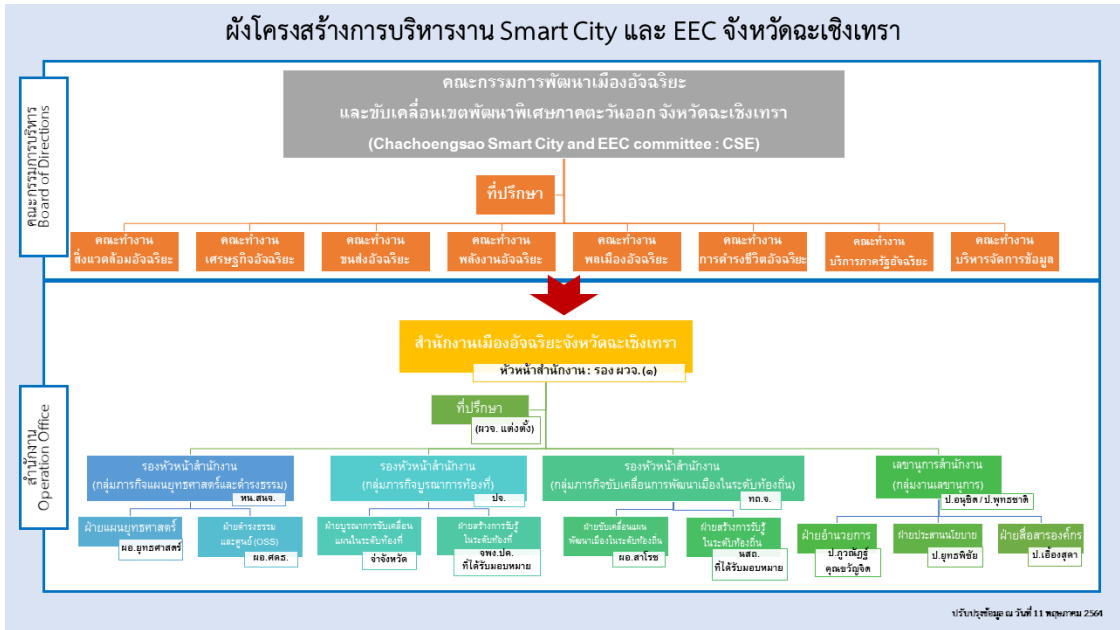
๔) บูรณาการงานในทุกภาคส่วน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ

๕) วางเป้าหมายสูงสุดในการร่วมกันขับเคลื่อนเมืองหรือจังหวัดสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ต้องทำให้เกิด ความสมดุลในการอยู่ร่วมกัน

๖) ปรับการทำงานในรูปแบบเดิม เปลี่ยนให้เป็นการทำงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจาก ส่วนอื่นที่มีผลประโยชน์หรือเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน (Partner)

๗) วางระบบการทำงานให้มีความยืดหยุ่นสูง เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดง ศักยภาพเต็มที่ในการคิดค้นนวัตกรรมการทำงาน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างรับฟังความ คิดเห็นผู้อื่น ใส่ใจในมุมมองของผู้คนที่หลากหลายครบทุกมิติ และมองการทำงานของระบบราชการ ในรูปแบบใหม่ ไม่ใช่แค่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบฯ หรือใช้แค่การบริการภาครัฐในรูปแบบเดิม แต่ต้อง สามารถคิดค้นบริการรูปแบบใหม่ คิดค้นกิจกรรม โครงการที่น่าสนใจ เพื่อการแสวงหา Partner ในการขับเคลื่อนโครงการ ลดการใช้งบประมาณภาครัฐ แต่ยังคงต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของ ประชาชนเป็นสำคัญ

เพื่อให้การขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้ บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทิศทางในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แนวทางการขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ และพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดฉะเชิงเทราจึงมีคำสั่งที่ ๓๘๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง จัดตั้ง สำนักงานเมืองอัจฉริยะจังหวัดฉะเชิงเทรา และคำสั่งที่ ๑๗๘๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดโครงสร้าง อัตราค่าจ้าง บุคลากร และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเมืองอัจฉริยะ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการขับเคลื่อนสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อน เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออกจังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern Economic Oriented Development and Smart City Department) ดังนี้

ภาพที่ ๑ โครงสร้าง

๑.๑ โครงสร้าง

ให้สำนักงานเมืองอัจฉริยะจังหวัดฉะเชิงเทรา มีฐานะเป็นส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน ขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยให้ผู้เขียนดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะ มีคณะที่ปรึกษาซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราแต่งตั้งคณะหนึ่ง และให้แบ่งโครงสร้างภายในเป็น ๓ กลุ่มภารกิจ ๑ กลุ่มงาน ๙ ฝ่าย ดังนี้

๑) กลุ่มภารกิจแผนยุทธศาสตร์และดำรงธรรม มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นรองหัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะและเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจแผนยุทธศาสตร์และดำรงธรรม ซึ่งประกอบไปด้วย ๒ ฝ่าย ได้แก่

- ฝ่ายแผนยุทธศาสตร์ มีผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด เป็นหัวหน้าฝ่าย
- ฝ่ายดำรงธรรมและศูนย์บริการร่วม (OSS) มีผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เป็นหัวหน้าฝ่าย

๒) กลุ่มภารกิจบูรณาการท้องที่ มอบหมายให้ปลัดจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นรองหัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะและเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจบูรณาการท้องที่ ซึ่งประกอบไปด้วย ๒ ฝ่าย ได้แก่

- ฝ่ายบูรณาการขับเคลื่อนแผนในระดับท้องที่ มีเจ้าจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่าย
- ฝ่ายสร้างการรับรู้ในระดับท้องที่ มีเจ้าพนักงานปกครองที่ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าฝ่าย

๓) กลุ่มภารกิจขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองในระดับท้องถิ่น มอบหมายให้ท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นรองหัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะและเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ๒ ฝ่าย ได้แก่

- ฝ่ายขับเคลื่อนแผนพัฒนาเมืองในระดับท้องถิ่น มีผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์ เป็นหัวหน้าฝ่าย
 - ฝ่ายสร้างการรับรู้ในระดับท้องถิ่น มีนักส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าฝ่าย
- ๔) กลุ่มงานเลขานุการสำนักงานเมืองอัจฉริยะ ประกอบไปด้วยผู้ที่ได้รับมอบหมายในตำแหน่งเลขานุการสำนักงานเมืองอัจฉริยะ และผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานเมืองอัจฉริยะ ประกอบไปด้วย ๓ ฝ่าย ได้แก่

- ฝ่ายอำนวยการ
- ฝ่ายประสานนโยบาย
- ฝ่ายสื่อสารองค์กร

๑.๒ อำนาจหน้าที่

- ๑) ให้สำนักงานเมืองอัจฉริยะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา (Chachoengsao Smart City and EEC Committee: CSE) โดยให้รับและแปลงนโยบายของคณะกรรมการฯ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ๓) บูรณาการโครงการภาครัฐและเอกชนในการกำหนดกลไก และวิธีการขับเคลื่อนโครงการเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ๔) ร่วมขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา และร่วมดำเนินการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ทั้ง ๗ ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) พลเมืองอัจฉริยะ (Smart people)
- ๕) วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดด้านกฎหมาย ตลอดจนเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๖) กำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา ต่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา (Chachoengsao Smart City and EEC committee : CSE)
- ๗) สนับสนุน ส่งเสริม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา

๘) ประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้เป็นไปอย่างคล่องตัว

๙) รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอันเกี่ยวเนื่องจากการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๐) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑.๓ ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน

๑) ผู้เขียนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะ จังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีคำสั่งจัดตั้งสำนักงานเมืองอัจฉริยะจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้การขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แนวทางการขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ และพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีโครงสร้างภายในเป็น ๓ กลุ่มภารกิจ ๑ กลุ่มงาน ๙ ฝ่าย ซึ่งในการนี้ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานเมืองอัจฉริยะจังหวัดฉะเชิงเทราและเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการโครงการภาครัฐและเอกชนในการกำหนดกลไกและวิธีการขับเคลื่อนโครงการเชิงปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดด้านกฎหมาย ตลอดจนเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาหรือข้อเสนอแนะ

๒) เป็นคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มความร่วมมือ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) เพื่อยกระดับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา สู่อการเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และงานนิทรรศการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่อนาคต ในวันที่ ๒ - ๔ เมษายน ๒๕๖๔

โดยได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มความร่วมมือ ทั้ง ๙ องค์กร ได้แก่ โรงไฟฟ้าบางปะกง (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) โครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมฉะเชิงเทรา บลูเทค ซิตี้บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัดบริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในการร่วมกันยกระดับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา สู่อการเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของจังหวัดในทุกภาคส่วน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ให้บุคลากรของจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ

ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทราสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทของเมืองที่อยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ภาพที่ ๒ ภาพงาน Padriew Innovation Week Present EEC x Smart City

๓) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) ประกาศรับรองจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลสำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย ได้รับรองจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ เพื่อยกระดับสู่การเป็นพื้นที่เมืองอัจฉริยะ จากข้อเสนอแผนพัฒนาฉะเชิงเทรา เมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน มุ่งพัฒนาเพื่อรองรับการเป็น “พื้นที่เมืองใหม่สำหรับการอยู่อาศัย” ของ EEC โดยจังหวัดฉะเชิงเทราเสนอโครงการทั้งหมด ๓๔ โครงการ โดย ที่ประชุมคณะทำงานประเมินแผนการเป็นเมืองอัจฉริยะ ๗ ด้าน มีมติเห็นชอบต่อข้อเสนอทั้ง ๓๔ โครงการของจังหวัดฉะเชิงเทรา และเร่งผลักดันเสนอต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและบริหารโครงการเมืองอัจฉริยะต่อไป

ภาพที่ ๓ สรุปโครงการสำหรับข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะจังหวัดฉะเชิงเทราของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa)

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
Digital Economy Promotion Agency
Ladprao Hills, 80 Soi Ladprao 4, Ladprao Rd.,
Chom Phon, Chatuchak, Bangkok 10900, Thailand
Tel/Fax : 0 2026 2332 E-mail : dea@depa.or.th
www.depa.or.th

depa
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒๕๖๔
๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่ สศค.๐๓๐๑/๑๑๐๕๖

เรื่อง ประกาศรับรองเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

อ้างถึง หนังสือ ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ผช ๐๐๑๗ (สมารต์ซิตี้) /๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เรื่อง การรับข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการพิจารณาเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ยื่นข้อเสนอโครงการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐานรองรับยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอรับการพิจารณาเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (สศค.) ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลสำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย ขอแจ้งให้ทราบว่าหน่วยงานของท่านได้รับการรับรองเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ เพื่อยกระดับสู่การเป็นพื้นที่เมืองอัจฉริยะ โดย สศค. จะให้คำปรึกษาในการปรับปรุงข้อเสนอโครงการฯ และสนับสนุนด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อเสนอของท่านจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาความพร้อม และพิจารณารับรองเพื่อประกาศเป็นพื้นที่พัฒนาเมืองอัจฉริยะในลำดับต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)
(นายณัฐพล นิรมานพัชรินทร์)
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

ฝ่ายส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ
โทรศัพท์หมายเลข ๐๙ ๐๙๖๖ ๒๑๕๒ (มือถือ)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ scp@depa.or.th

ภาพที่ ๔ ประกาศรับรองจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ หนังสือเลขที่ สศค.๐๓๐๑/๐๑๐๓๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ โครงการขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อยกระดับสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การขับเคลื่อนและการพัฒนาจังหวัดหรือพื้นที่ที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ต้องคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ ให้รอบด้าน ผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างแผนงานโครงการของจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หนึ่งในเป้าหมายหลักที่ถูกตั้งไว้คือการยกระดับพื้นที่ทั้งจังหวัดให้เป็นเมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City แบ่งการพัฒนาออกเป็น ๗ ด้าน ๓๔ โครงการดังนี้

๒.๑ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)

๒.๒ พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)

๒.๓ เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)

๒.๔ บริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

๒.๕ การขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility)

๒.๖ พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)

๒.๗ การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)

๒.๑ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)

๑) โครงการจัดการ Big Data คุณภาพน้ำ เป็นการบริหารจัดการคุณภาพน้ำด้วย Big Data ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับการอุปโภคบริโภค และแจ้งเตือนเมื่อมีแนวโน้มที่จะเกิดวิกฤตทางทรัพยากรน้ำแก่ประชาชน ด้วยเทคโนโลยี ระบบการแจ้งเตือนข้อมูลคุณภาพน้ำและระดับน้ำ โดยใช้เซนเซอร์ และเครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำ

๒) โครงการติดตั้งเครื่องวัดคุณภาพน้ำแบบออนไลน์ เป็นการตรวจวัดคุณภาพน้ำที่เป็นรอยต่อระหว่างแหล่งน้ำธรรมชาติในชุมชนและแม่น้ำบางปะกง ด้วยเทคโนโลยีอุปกรณ์ตรวจวัดคุณภาพน้ำ และอุปกรณ์ตรวจวัดระดับน้ำ

๓) โครงการจัดการข้อมูล Big data เพื่อใช้ตัดสินใจและเฝ้าระวังสถานการณ์อากาศของจังหวัดฉะเชิงเทรา (Big Data คุณภาพอากาศ) คือ การบริหารจัดการคุณภาพอากาศด้วย Big Data ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ดี สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยวได้ตามปกติ และแจ้งเตือนเมื่อมีแนวโน้มที่จะเกิดวิกฤตทางทรัพยากรน้ำแก่ประชาชน ด้วยระบบการแจ้งเตือนข้อมูลคุณภาพอากาศ โดยใช้เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศ

๔) โครงการติดตั้งเครื่องวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ เป็นการตรวจวัดคุณภาพอากาศบริเวณชุมชนอุตสาหกรรมและโรงไฟฟ้า บริเวณชุมชนและสวนสาธารณะ และบริเวณชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม ฉะเชิงเทรา ด้วยอุปกรณ์ตรวจวัดคุณภาพอากาศ (IoT Sensors)

๕) โครงการ Iconic Clean garden เป็นการติดตั้งเครื่องกำจัดฝุ่นขนาดใหญ่ (scrubber) ในบริการลดปริมาณฝุ่นบริเวณพื้นสวนสาธารณะ เพื่อควบคุมคุณภาพอากาศไม่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน เป็นการลดปริมาณฝุ่นบริเวณพื้นสวนสาธารณะ ให้คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยวได้ตามปกติ (AQI น้อยกว่า ๕๐) สามารถแจ้งเตือนเมื่อมีแนวโน้มที่คุณภาพอากาศจะผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน (AQI มากกว่า ๑๐๐)

๖) โครงการ Smart ECO transport เป็นการเสริมให้หน่วยงานราชการใช้ยานพาหนะพลังงานไฟฟ้า (EV) โดยการกำหนดเป็นนโยบายกรณีที่มีการจัดซื้อพาหนะ เพื่อลดการปล่อย CO₂

๗) โครงการ Zero Waste เป็นการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง หลัก ๓Rs (Reduce Reuse, Recycle) ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ พร้อมทั้งสร้างมูลค่าของของเสีย นั้น ๆ ได้ และให้ความรู้ ส่งเสริม และสนับสนุนให้แต่ละชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นชุมชนปลอดขยะ (zero waste society)

๘) โครงการ Smart Environment Innovation Center (ศูนย์ ENIC) จัดตั้งศูนย์บริการงานด้าน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รับเรื่องร้องเรียน และประสานงาน เพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพและจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม และให้บริการนวัตกรรมและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

๙) CCS EPU (Chachoengsao Environmental Protection Unit) เป็นการ จัดตั้งทีมปฏิบัติการ เพื่อบริการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ให้ความช่วยเหลือ จัดการปัญหา ดูแล และให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๑๐) G๒P Project (Governance – People - Private Sector Project) เป็นการสร้างกลุ่มความร่วมมือเพื่อให้การดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

(๑) ระหว่างภาครัฐ และ ภาคประชาชน

(๒) ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม

(๓) ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และ ภาคอุตสาหกรรม

๑๑) โครงการระบบเตือนภัยช้างป่า (Wild Elephant Alarm) เพื่อลดเหตุการณ์ความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร และชีวิตของประชาชน จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เส้นทางการเคลื่อนที่ของช้างป่าด้วยกล้องจับการเคลื่อนไหว เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชน รับทราบก่อนที่ช้างป่าจะเข้าใกล้เขตที่อยู่อาศัยของประชาชนในรัศมีระยะ ๑๐ กิโลเมตร

๒.๒ พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)

๑) โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา (Solar Rooftop) เป็นการรณรงค์ให้โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมติดตั้ง Solar Rooftop เป็นการผลิตพลังงานหมุนเวียนจากพลังงานแสงอาทิตย์

๒) โครงการรถโดยสารสาธารณะ พลังงานไฟฟ้า (EV-Bus) บริการรถโดยสารสาธารณะพลังงานไฟฟ้า ให้ครอบคลุมการให้บริการในสัดส่วนร้อยละ ๕๐ ของเส้นทางในเขตเทศบาลเมือง และพื้นที่ใกล้เคียง

๓) โครงการเรือโดยสารสาธารณะ พลังงานไฟฟ้า (E-Ferry) บริการเรือโดยสารสาธารณะพลังงานไฟฟ้า

๔) โครงการรถจักรยาน พลังงานไฟฟ้า (E-Bike) บริการรถจักรยานพลังงานไฟฟ้า

๖) โครงการเสาไฟอัจฉริยะ (Smart Pole) การติดตั้งระบบเสาไฟอัจฉริยะทดแทนเสาไฟรูปแบบเดิมในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา เพิ่มเติมเทคโนโลยีอื่นบนระบบเสาไฟอัจฉริยะ

เช่น กล้อง CCTV ระบบเตือนภัย เซนเซอร์ตรวจสอบสภาวะทางอากาศ คอยตรวจสอบอุณหภูมิ ความชื้น เสียง ความเร็วลม ทิศทางลม ความกดอากาศ และค่าฝุ่นในบริเวณข้างเคียง การปล่อย อินเทอร์เน็ตผ่านระบบ Wi-Fi ฯลฯ

๒.๓ เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)

๑) โครงการ Intelligent Farm Management เป็นการพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถยกระดับสมรรถนะการจัดการฟาร์มโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนเกษตรกรในปัจจุบันที่มีอายุมากขึ้น และมีจำนวนลดลง ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างเกษตรกรมืออาชีพ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกกระดับเพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ

๒) โครงการ Intelligent One Stop Service การจัดอันดับเพื่อแนะนำอาหารพื้นถิ่น สินค้าและบริการของจังหวัดฉะเชิงเทรา แนะนำข้อมูลร้านอาหาร Street Food ที่น่าสนใจของจังหวัดโดยเชื่อมโยงกับภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีนำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอาหาร จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวที่มีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งเมืองเดิมและเมืองใหม่ Event การท่องเที่ยว ร้านอาหาร ตลาด และที่พัก ภายในจังหวัด นำข้อมูลการท่องเที่ยว เมนูอาหารพื้นถิ่น ร้านค้า ร้านอาหาร เส้นทางท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เข้าสู่แอปพลิเคชัน ILoveฉะRiew ยกระดับบุคลากรด้านอาหารให้เทียบเท่าระดับสากล โดยพัฒนาศักยภาพการประกอบการด้านต่าง ๆ ให้สามารถดึงดูดเด่นของพื้นที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกกระดับ เพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ

๓) โครงการตลาดอัจฉริยะต้นแบบ เป็นการจัดระบบการติดต่อประสานงานผ่าน Application เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับการพัฒนาศูนย์บริการจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จหรือศูนย์บริการครบวงจรอย่างเต็มรูปแบบ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดฉะเชิงเทรา และขอใช้บริการต่าง ๆ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน อันจะนำมาสู่การบริหารจัดการที่ดี และมีศักยภาพเชิงธุรกิจ

๒.๔ การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

๑) Application Padriew Smart City จัดทำระบบการให้บริการอัจฉริยะที่มุ่งประชาชนเป็นศูนย์กลาง เกิดการปรับเปลี่ยนการทำงานภาครัฐด้วย digital technology อย่างมีประสิทธิภาพและ ธรรมภิบาล

๒) Citizens Academy @ Chachoengsao Smart City เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของวิทยากรแกนนำให้มีความรู้และทักษะในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการอบรมแก่กลุ่มประชาชนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานของวิทยากร ให้มีความพร้อมที่จะขยายผลให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลสู่กลุ่มประชาชนในอาชีพต่าง ๆ

ยกระดับสมรรถนะของกลุ่มประชาชนในแต่ละกลุ่มอาชีพให้สามารถนำทักษะในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นส่วนหนึ่งของการหนุนเสริมการประกอบอาชีพ

๓) ศูนย์ดำรงธรรมเคลื่อนที่ที่อยู่ในมือคุณ การพัฒนาระบบรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้บริการข้อมูล และรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้อยู่ในระบบแอปพลิเคชัน

๒.๕ การขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility)

๑) โครงการจัดตั้งศูนย์บริหารการจราจรและควบคุมการเดินรถด้วยระบบ GPS การจัดทำศูนย์บริหารจัดการเดินรถระบบ GPS (GPS Transportation Management Center)

๒) โครงการจัดทำป้ายรถโดยสารอัจฉริยะ (Smart Bus Stop)

๓) โครงการพัฒนาระบบการจ่ายค่าโดยสารฯ ด้วยบัตรใบเดียว (Sriew Easy Card) การรวบรวมระบบเก็บเงินค่าโดยสารประจำทางโดยใช้บัตรโดยสารอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระค่าบริการต่าง ๆ ด้วยบัตรใบเดียว

๔) โครงการลดอุบัติเหตุทางถนนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยี การจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) อุบัติเหตุบนท้องถนนฯของจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถเรียกดูข้อมูลการจราจรแบบเรียลไทม์ตลอด ๒๔ ชม. ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน นำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์วางแผนในการแก้ไขปัญหาบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

๕) โครงการส่งเสริมการใช้นานพาหนะประหยัดพลังงานและปล่อยมลพิษต่ำ

๖) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง และปรับปรุงจุดจอดเรือเพื่อการสัญจรทางเรือ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเดินทาง และลดปัญหาการจราจรทางบก

๒.๖ พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)

๑) โครงการ Digital Competence requires a Lifelong Learning approach (โครงการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะดิจิทัลจะต้องใช้แนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต) เป็นการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลที่มีทักษะที่เหมาะสมในการ ดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวังในการปรับเปลี่ยนทุกภาคส่วนรองรับกับการเติบโตของ Smart City ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

๒) Chachoengsao Hackathons @ Smart City เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราเรื่องการส่งเสริมเมืองนำอยู่อัจฉริยะของจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งปันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ เสนอการสาธิตนวัตกรรมดิจิทัล สู่การทดสอบและนำไปใช้ในการพัฒนาเมือง สร้างเครือข่ายความร่วมมือการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยกลุ่มเป้าหมาย

๓) Smart educational institution (Schools, University, Institutions) คือ ระบบสารสนเทศเพื่อสถานศึกษา อาทิ Virtual ID เพื่อยืนยันตัวตนและใช้แทนบัตรนักเรียน นักศึกษาหรือบุคลากร รวมถึงการสแกน QR Code เพื่อเช็คชื่อเข้าชั้นเรียน เช็คตารางการเดินรถเพื่อวางแผนการเดินทางภายในจังหวัดและหน่วยงาน อัปเดตข่าวสารและกิจกรรม แจ้งเตือนตารางเรียน หรือการยกเลิกชั้นเรียน และสามารถลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคการศึกษาได้ทุกที่ รวมทั้งชำระค่าสินค้าและบริการแบบไม่ต้องใช้เงินสด

๔) โครงการขยายผลต้นแบบ Learning Space @ Chachoengsao (Knowledge Center of Chacheongsao : KCC) สู่การสร้างการเรียนรู้ทุกพื้นที่ของจังหวัดฉะเชิงเทรา เพิ่มแหล่งเรียนรู้ในทุกพื้นที่ของจังหวัดฉะเชิงเทรา มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับอำเภอทั้ง ๑๑ อำเภอ

๒.๗ การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)

๑) Smart Digital Healthcare การรวบรวมบริการด้านสุขภาพผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ ได้แก่

- Smart digital health wallet
- Smart Kiosk Payment
- Smart Pharmacy Services
- Smart Medical assistant and EMS services
- Smart Telemedicine

๒) Smart Digital Life, Community and Co-Working Space เป็นการเชื่อมต่อข้อมูลจากโครงการ smart City เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในกิจกรรมในชีวิตประจำวันบนแอปพลิเคชันและ Co-working space ที่สามารถให้กลุ่มสตาร์ทอัพหรือผู้ประกอบการได้มาพบปะกัน

๓.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ โครงการการพัฒนากระบวนการอำนวยความสะดวกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Justice enhanced development system with innovation and information technology)

๓.๓.๑ ความสำคัญของปัญหา

ด้วยวิสัยทัศน์ประเทศที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะใช้โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือที่เรารู้จักกันว่าไทยแลนด์ ๔.๐ หรือประเทศไทย ๔.๐ ดังนั้นระบบราชการรวมไปถึงข้าราชการซึ่งถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายฯ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการทำงานเพื่อให้สอดรับและส่งเสริมกับวิสัยทัศน์ดังกล่าว

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ มีธรรมาภิบาลสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนด้วยเทคโนโลยีและทันสมัยด้วยนวัตกรรม ตามนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารระบบราชการที่ต้องมีความรวดเร็ว สะดวก เข้าถึงง่าย ส่งผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการอำนวยความสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบที่ทันสมัย จากเดิมที่มีการปฏิบัติงานด้านเอกสารที่ซับซ้อน ลำช้า ตั้งแต่ขั้นตอนการรับเรื่อง สั่งการ และการนำเสนอเพื่อหาทางแก้ไขเป็นไปตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและความเหลื่อมล้ำไม่สามารถแก้ไขปัญหาความ

เดือรื้อนได้อย่างทันท่วงที เช่น ปัญหายาเสพติด ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยประเด็นหัวข้อที่ ๙ ร่วมแก้ไขปัญหาเสพติด และตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กำหนดให้มีแผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัย ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ปัญหา ยาเสพติดถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย รวมถึงปัญหาการแก้ไขและการควบคุมคุณภาพ ยกระดับสินค้าเกษตรในพื้นที่ ก็ถือเป็นปัญหาที่ต้องมีการแก้ไขเร่งด่วนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน

เมื่อพิจารณาความสำคัญดังกล่าวแล้ว จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ สร้างระบบและเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและอำนวยความสะดวก สะดวกแก่ประชาชน ดังนี้

๑) แผนการดำเนินการด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการ อำนวยความสะดวก มี ๓ ขั้นตอน คือ

(๑) คิดค้นและสร้างนวัตกรรม/จัดทำระบบเพื่อพัฒนาระบบอำนวยความสะดวก เป็นธรรม ด้วย Application ผ่าน Smart Phone

(๒) ประชาสัมพันธ์และอบรมเผยแพร่ระบบการอำนวยความสะดวกแก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไปในการเข้าใช้งานระบบอำนวยความสะดวก

(๓) บริหารจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ด้วยระบบ Application ผ่าน Smart Phone

๒) แผนการดำเนินการด้านการเชื่อมโยงระบบอำนวยความสะดวกสู่ การพัฒนาระบบงานอื่นเพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ มี ๔ ขั้นตอน คือ

(๑) คิดค้นและสร้างนวัตกรรม/จัดทำระบบเพื่อพัฒนาระบบการแก้ไข ปัญหาเสพติด ด้วย Application ผ่าน Smart Phone

(๒) คิดค้นและสร้างนวัตกรรม/จัดทำระบบเพื่อพัฒนาระบบการแก้ไข ปัญหาและการควบคุมคุณภาพ ยกระดับสินค้าเกษตรในพื้นที่ด้วย Application ผ่าน Smart Phone

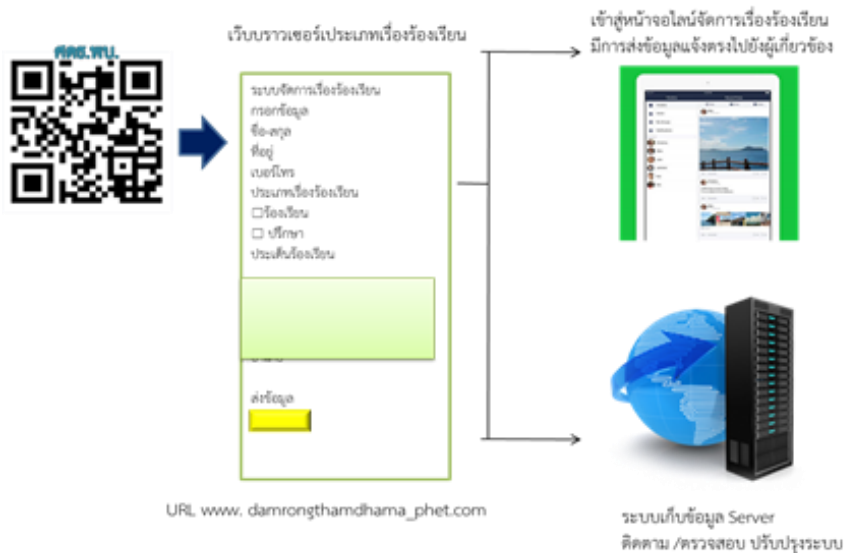
(๓) ประชาสัมพันธ์และอบรมเผยแพร่ระบบฯ แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนทั่วไปในการเข้าใช้งาน

(๔) บริหารจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ด้วยระบบ Application ผ่าน Smart Phone และติดตามตรวจสอบ รวมถึงสร้างโมเดลต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ การแก้ไขปัญหาการให้บริการประชาชน

๓.๓.๒ ผลการดำเนินงานโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน

๑) จัดทำโครงการพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม จังหวัดฉะเชิงเทราประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (Justice Enhanced Development System With Innovation And Information Technology,๒๐๒๐) ซึ่งเป็นการนำผลแห่ง ความสำเร็จจากการสร้างระบบและเครื่องมือในการรับเรื่องร้องเรียนและการอำนวยความสะดวก มาจากระบบศรีสะเกษอำนวยความสะดวกและระบบเพชรบุรีอำนวยความสะดวก เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดศรีสะเกษและรองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี มาเป็นต้นแบบใน

การพัฒนากระบวนการอำนวยความสะดวกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเดิมเป็นการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Application Line) โดยการสแกน QR Code ระบบจะแสดงแบบฟอร์มหน้าเว็บ เพื่อรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชน ที่มีปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่าง ๆ แล้วข้อมูลที่ได้ทำการร้องเรียน/ร้องทุกข์จะถูกแจ้งไปยังกลุ่มไลน์ของผู้บริหาร โดยอัตโนมัติเพื่อจะช่วยให้ทราบข้อปัญหาและทำให้ได้รับการแก้ไข หรือตรวจสอบ อย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความพึงพอใจให้กับประชาชนต่อระบบราชการ ในขณะที่เดียวกันข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร้องเรียนจะถูกส่งไปยังระบบรวบรวมข้อมูลของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ (Data storage server) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลกลางที่จังหวัดรวบรวมไว้ให้ส่วนที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ ถือเป็น การสร้าง Big Data ของจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถพัฒนาระบบบริหารราชการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่าง มีธรรมาภิบาล และการจัดการเรื่องร้องเรียนอำนวยความสะดวก เพื่อความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน อีกทั้งยังทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติฯ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันท่วงที เมื่อรับข้อมูลทางระบบแอปพลิเคชัน (Application) รวมถึงการวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาระดับความรุนแรง และกำหนดทิศทาง/กลยุทธ์ในการพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน/ ร้องทุกข์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นในระบบการทำงานของระบบราชการ เกิดกลไกการ แก้ไขปัญหาจากความล่าช้าของระบบงานสารบรรณ ลดขั้นตอนการทำงาน ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา ตรวจสอบติดตามผลได้ และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (ไทยแลนด์ ๔.๐) และที่สำคัญผลของการปฏิบัติงานสามารถวัดความสำเร็จได้เป็นนати

ภาพที่ ๕ หลักการทำงานของระบบการอำนวยความสะดวกด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมรูปแบบเดิม

ภาพที่ ๒ หลักการทำงานของระบบการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมรูปแบบใหม่

ซึ่งในขณะนี้ โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาและปรับการเข้าถึงของประชาชนจากเทคโนโลยีในรูปแบบเดิมเปลี่ยนเป็นการใช้งานผ่าน Mobile application ซึ่งจะเป็น Application ที่คิดค้นขึ้นเพื่อการบริการด้านการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเฉพาะ และเชื่อมโยงระบบปฏิบัติการให้สามารถเข้าใช้งานผ่านระบบปฏิบัติการของแอปพลิเคชัน Padriew Smart City ได้อีกด้วย

๒) นำเอาโครงการพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม เข้าเป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาด้านการบริหารจัดการภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เพื่อยกระดับเมืองฉะเชิงเทราสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) ซึ่งในขณะนี้ได้ประกาศให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ เพื่อพัฒนาและประกาศเป็นพื้นที่เมืองอัจฉริยะต่อไป

๓) ประสานกลุ่มความร่วมมือ องค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องและสนใจร่วมพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมและศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลักดันเป็นเมืองต้นแบบในเรื่องของความยุติธรรม ในการนี้ได้ร่วมกับ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) หรือ Thailand Institute of Justice ร่วมดำเนินโครงการ การใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงความต้องการของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อนำไปสู่ต้นแบบการพัฒนา Inclusive City

สรุปและอภิปรายผล

จากผลแห่งการศึกษาและการทบทวนบริบทด้านต่าง ๆ ผู้เขียนจึงได้วางยุทธศาสตร์การดำเนินงานในการขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อยกระดับให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ในบริบทเมืองที่อยู่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังนี้

๑. โครงการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะและขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern Economic Oriented Development and Smart City Department.)

ตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นหนึ่งในจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกให้เป็นระบบและโดย

สอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรม และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑) พัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒) จัดให้มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรเพื่อลดอุปสรรคและต้นทุนในการประกอบกิจการ

๓) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบโดยสมบูรณ์

๔) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕) พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยอย่างสะดวก ปลอดภัย เข้าถึงได้โดยถ้วนหน้าและการประกอบกิจการอย่างมีคุณภาพ

และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น ได้กำหนดให้รัฐจัดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีความน่าอยู่และทันสมัยโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ระบบสาธารณูปโภค ระบบคมนาคมและขนส่ง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบการส่งเสริมนวัตกรรม ระบบพลังงานที่มีความมั่นคง ระบบการบริหารจัดการน้ำ ระบบการควบคุมและขจัดมลภาวะ ระบบการผลิตสินค้าและการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และการอื่นใดที่จำเป็นต่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย มั่นคง และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมาย อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และกิจการที่เกี่ยวข้องในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนให้มีการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญจากผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิจัยที่มีศักยภาพสูงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓) จัดสรรงบประมาณ จัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสมและจำเป็น รวมถึงให้การสนับสนุนด้านอื่นเพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๔) สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการประกอบกิจการและการอยู่อาศัย โดยลดขั้นตอนในการประกอบธุรกิจให้มีความสะดวกรวดเร็ว มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานสากล เช่น สถานศึกษา สถานพยาบาล สวนสาธารณะ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันการเงินไทยและต่างประเทศในการให้บริการทางการเงินในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีข้อจำกัดเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๒. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๒ โครงการขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อยกระดับสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๒.๑ ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาจังหวัดสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาเมือง โดยมีแนวทางการพัฒนาเมืองทั้ง ๗ ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) และการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เพื่อเชื่อมต่อกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน และภาพรวมในพื้นที่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและบริหารจัดการเมือง

เมื่อพิจารณาความสำคัญดังกล่าวแล้ว จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เพื่อพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังนี้

แผนการดำเนินการการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เพื่อพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มี ๓ ขั้นตอน คือ

๑) จัดทำแผนโครงการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทราสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ภายใต้บริบทเมืองที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๒) บูรณาการกลุ่มความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และภาคประชาชนในการร่วมกันพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

๓) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

๑) ปัญหาด้านการบริหารยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วม การสื่อสารสร้างความเข้าใจในทิศทาง กระบวนการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ในการอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาแก่ประชาชน การบริหารจัดการงบประมาณ การให้ความร่วมมือและสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นสำคัญในการทำงาน

๒) ปัญหาด้านการพัฒนาาระบบข้อมูล หน่วยงานยังขาดการพัฒนากระบวนการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและครอบคลุมรวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูล (Sharing/ Link) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๓) ปัญหาสมรรถนะการทำงานของหน่วยสนับสนุน ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติในการทำงาน การให้บริการและความต่อเนื่องในการทำงาน มีการโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งบ่อยครั้ง ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้และขาดการส่งต่อองค์ความรู้ ทำให้งานเกิดความล่าช้า เสมือนต้องตั้งต้นใหม่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่ฯ

๒.๔ ข้อเสนอแนะ

๑) ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การสร้างระบบฯ ตลอดจนการสร้าง องค์ความรู้และทักษะคติในการทำงานเชิงรุก การให้บริการประชาชนผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ การคำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม จิตสาธารณะและประโยชน์ของทางราชการ ลดขั้นตอน เพิ่มความรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

๒) ต้องมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการสร้างความเข้าใจในระบบ ผลดี ผลเสีย ตลอดจนการ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันแก้ไขปัญหา

๓) พัฒนาระบบและโครงสร้าง สำหรับการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาและ อุปสรรค

๔) สร้างนวัตกรรม คิดค้นเครื่องมือในการทำงาน การจัดเก็บข้อมูล (Big Data) บริหารข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงการใช้ประโยชน์จากข้อมูล

๓. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบที่ ๓ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการของภาครัฐการเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเพื่อการเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่สำคัญจำเป็นร่วมกัน (City Data Platform)

ในสังคมปัจจุบัน น้อยคนนักที่ไม่เคยได้ยินคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) แต่ในคำจำกัดความนั้นความหมายที่ครอบคลุมได้รวมถึงความรู้ในกระบวนการที่ อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การนำข้อมูลมาใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพชีวิตของประชาชน พัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายทั้งในภาคเอกชนและรัฐบาล ภาคเอกชนได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี สารสนเทศอย่างเต็มศักยภาพในการแข่งขันกันผลิตสินค้าและบริการเพื่อสร้างคุณค่าและความพึง พอใจให้แก่ลูกค้า ขณะที่ภาครัฐยังมีได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมากนักในการสร้างและ นำเสนอบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนซึ่งอาจเป็นจุดด้อยของภาครัฐที่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ในความเป็นจริงแล้วการใช้ประโยชน์จากเครื่อง คอมพิวเตอร์ยังมีด้านอื่นอีกมาก อาทิ การสร้างฐานข้อมูลเพื่อใช้งานจัดเก็บข้อมูลเรื่องต่าง ๆ เทคโนโลยีเช่นนี้มีประสิทธิภาพสูงมากในการเก็บข้อมูลของหน่วยงานราชการแทนวิธีการเก็บข้อมูล แบบเก่าหรือแบบที่เป็นเอกสาร แต่ถึงอย่างไรก็ตาม หน่วยงานบางแห่งของรัฐได้สร้างจุดเริ่มต้นด้วย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานประจำวันที่อำนวยความสะดวกทั้งแก่ข้าราชการและ ประชาชน ซึ่งนับว่าเป็นการจุดประกายไฟฝันในภาครัฐที่ดีเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การที่จะส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ในภาครัฐนั้นสิ่งสำคัญที่ควร เล็งเห็นและควรเตรียมการให้พร้อมก็คือการสร้าง ความเข้าใจและวิสัยทัศน์ของผู้นำและมีเป้าหมาย อย่างมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศในภาครัฐให้เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงสุด และประเด็นที่จะ ละเลยไม่ได้ก็คือการเตรียมความพร้อมสำหรับกลุ่มผู้ใช้งานหรือข้าราชการที่ต้องเข้ามารองรับงานที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสำคัญสำหรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศนั้น ควรเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุด ต้องมองให้ ละเอียดถี่ถ้วนด้วยว่าเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ละประเภทมีศักยภาพหรือสามารถทำอะไรได้บ้าง แล้วจึงนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาช่วยให้องค์กรสามารถทำงานในลักษณะใหม่ หรือนำมาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อองค์กรนั้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑) เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเพิ่มศักยภาพในการผลิตไม่ว่าจะในภาครัฐหรือเอกชน นั้นคือการผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณเท่ากัน แต่จะใช้แรงงานและต้นทุนน้อยลง

๒) เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารสามารถสอดส่องดูแลและควบคุมบุคลากรใน องค์กรได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังช่วยสนับสนุนการรวมอำนาจในการบริหารและกระจายการตัดสินใจ ได้พร้อม ๆ กัน

๓) เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็น เครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจและการควบคุม

๔) เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีผลทำให้สังคมในยุคข้อมูลข่าวสารเน้นการให้บริการและ การเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น เพราะการติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วถูกต้องแม่นยำนั้น ได้มี การเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อกลางหนึ่งของการติดต่อสื่อสารในทุก ๆ องค์กรและสังคม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ผู้นำในองค์กรของรัฐ ควรที่จะตระหนักและเข้าใจถึงการประยุกต์ใช้ อีกทั้ง เล็งเห็นคุณประโยชน์และความคุ้มค่าอย่าง แท้จริงในการใช้และพัฒนาระบบการทำงานที่ประยุกต์มาจากเทคโนโลยีสารสนเทศ ความมีวิสัยทัศน์ ของผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมา ใช้ประโยชน์ ผู้นำหรือผู้บริหารสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะก้าวกระโดดหรือ การเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมได้ ถ้าผู้นำมุ่งมองไปที่ศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศชนิดต่าง ๆ ก่อนว่าสามารถทำอะไรได้บ้างที่ในอดีตไม่เคยได้ทำ แล้วจึงออกแบบและสร้างสรรค์กระบวนการ ทำงานใหม่ในองค์กรให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มศักยภาพ เช่น การประชุมหรือสัมมนาทางไกล (Teleconferencing) ที่ทำให้ทีมงานที่อยู่ในสถานที่ห่างไกลกัน สามารถตัดสินใจหรือทำงานร่วมกันได้ ซึ่งในอดีตการใช้เทคโนโลยีแบบนี้มีค่าใช้จ่ายสูงมาก แต่ในปัจจุบันนี้การใช้งานได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากทีเดียว อย่างไรก็ตาม การสร้างให้ภาครัฐเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบนั้น ต้องใช้งบประมาณสูง และใช้เวลาในการเตรียมนาน ซึ่งในปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมืองยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ โครงการต่าง ๆ ก็ต้องชะงักงัน แต่การสร้างแผนงานและวิสัยทัศน์ที่ดีเกี่ยวกับการทำให้ภาครัฐมี ประสิทธิภาพมากขึ้นก็สามารถปฏิบัติได้ สิ่งที่เราควรตระหนักและสร้างความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยี

ก็คือ สารสนเทศ ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรส่วนหนึ่งของภาครัฐในปัจจุบันคือสารสนเทศที่เป็นข้อมูลจริง ถูกต้อง แม่นยำ โปร่งใส ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาจับและใช้เป็นเครื่องมือของการทำให้สารสนเทศเข้าถึงประชาชน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๓.๑ กลยุทธ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ที่ ๓

๑) การนำเทคโนโลยี Virtual Reality (VR) และ Augmented Reality (AR) มาปรับใช้ในการจำลองภาพหรือสถานการณ์เหมือนจริง เพื่อบริหารจัดการความปลอดภัยสาธารณะ การขยายพื้นที่การรักษาสุขภาพไปยังพื้นที่ห่างไกล (Telemedicine) รวมถึงการเพิ่มรูปแบบใหม่ ๆ ในการเรียนการสอน และการท่องเที่ยว

๒) การนำเทคโนโลยี Advanced Geographic Information System มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลในเชิงพื้นที่ โดยสามารถประยุกต์ใช้สำหรับการจัดสรรทรัพยากรด้านการเกษตร การบริหารจัดการระบบคมนาคมขนส่ง และด้านอื่น ๆ

๓) การนำข้อมูล Big Data มาประมวล และใช้เป็นเครื่องมือในการคาดการณ์ และประเมินสภาพธุรกิจการให้บริการ โดยอาศัยเทคโนโลยี IoT และ Smart Machine เพื่อให้การวิเคราะห์และตอบสนองต่อผู้รับบริการเป็นแบบ real-time

๔) การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ โดยปรับปรุงเว็บไซต์ และฐานข้อมูล เพื่อสร้างการเข้าถึงจากสาธารณะมากขึ้น และผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลที่เปิดเผยเหล่านั้นกับหน่วยงานทุกภาคส่วน

๕) การนำเทคโนโลยี Smart Machine หรือ Artificial Intelligence (AI) มาปรับใช้เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ และตอบสนองการให้บริการอัตโนมัติ โดยระบบ Smart Machine จะพัฒนาขึ้น และสามารถประเมินปัญหา และจัดการสมดุลดตลอดห่วงโซ่การบริการ

๖) การนำเทคโนโลยีด้าน Cloud Computing มาปรับใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อลดความยุ่งยากในการติดตั้งระบบ ลดต้นทุนในการดูแลระบบ และต้นทุนสำหรับการสร้างเครือข่ายด้วยตนเอง

๗) การคำนึงถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) โดยจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยทางไซเบอร์ ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อเหตุการณ์ และมีความยืดหยุ่น อีกทั้งปรับเปลี่ยน Mindset ในการจัดการประเด็นด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์

๘) การอาศัยเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) สร้างสภาพแวดล้อมให้ภาครัฐปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการเป็นดิจิทัลมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดังกล่าวยังสนับสนุนภาครัฐในด้านต่าง ๆ อาทิ การสื่อสาร การใช้โมบายเทคโนโลยี การวิเคราะห์ Big Data รวมไปถึงการประสานงานกับภาคธุรกิจและเอกชน

๙) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Block Chain หรือ Distributed Ledger Technology ในการจัดเก็บข้อมูลและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และลดภาระการพึ่งพาคนกลางในการทำธุรกรรม ภายใต้ความปลอดภัยที่มีความน่าเชื่อถือ

๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

๑) ปัญหาด้านการบริหารยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วม การสื่อสารสร้างความเข้าใจในทิศทาง กระบวนการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ในการอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาแก่ประชาชน การบริหารจัดการงบประมาณ การให้ความร่วมมือและสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นสำคัญในการทำงาน

๒) ปัญหาด้านบริหารงานแบบบูรณาการ (Integration) และการขับเคลื่อนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถประสานความร่วมมือ และการสร้างทีมงานแบบบูรณาการในการแก้ไขปัญหาได้

๓) ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการพัฒนาข้อมูล หน่วยงานยังขาดการพัฒนากระบวนการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและครอบคลุมรวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูล (Sharing/ Link) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๔) ปัญหาสมรรถนะการทำงานของหน่วยสนับสนุน ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติในการทำงาน การให้บริการและความต่อเนื่องในการทำงาน มีการโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งบ่อยครั้ง ไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้และขาดการส่งต่อองค์ความรู้ ทำให้งานเกิดความล่าช้า เสมือนต้องตั้งต้นใหม่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่ฯ

๓.๓ ข้อเสนอแนะ

๑) ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การสร้างระบบฯ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้และทักษะคติในการทำงานเชิงรุก การให้บริการประชาชนผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม จิตสาธารณะและประโยชน์ของทางราชการ ลดขั้นตอน เพิ่มความรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

๒) ต้องมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการสร้างความเข้าใจในระบบ ผลดี ผลเสีย ตลอดจนการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันแก้ไขปัญหา

๓) พัฒนาระบบและโครงสร้าง สำหรับการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

๔) สร้างนวัตกรรม คิดค้นเครื่องมือในการทำงาน การจัดเก็บข้อมูล (Big Data) บริหารข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงการใช้ประโยชน์จากข้อมูล

ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาในบทที่ ๒ ซึ่งเป็นการทบทวนหลักการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎี รวมถึงระเบียบฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมถึงกิจกรรม โครงการ การจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และขับเคลื่อน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจังหวัดฉะเชิงเทรา (สพอช.จ.ฉช.) (The Eastern

Economic Oriented Development and Smart City Department.) สามารถสรุปผลตามประเด็น ดังนี้

๑. วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่และลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครนายก จังหวัดปทุมธานี จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงมีอาณาเขตติดกับอ่าวไทยเป็นระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ภูมิประเทศของจังหวัดฉะเชิงเทราแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนตะวันตกของจังหวัดตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง ส่วนตะวันออกมีลักษณะเป็นเนินเขา ด้วยความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยกว่า ๑๐๐ เมตร จังหวัดฉะเชิงเทรามีเกาะจำนวน ๑ เกาะ คือ เกาะกลางที่บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ (อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางคล้า อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอพนมสารคาม อำเภอราชสาส์น อำเภอสนามชัยเขต อำเภอแปลงยาว อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอคลองเขื่อน) ๙๓ ตำบล ๘๕๙ หมู่บ้าน จะเห็นได้ว่าลักษณะทางกายภาพและภูมิประเทศของฉะเชิงเทรามีความหลากหลายเป็นอย่างมาก มีความอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำบางปะกงซึ่งถือเป็นแม่น้ำสายหลักของภาคตะวันออกไหลพาดผ่านกลางเมือง มีอาณาเขตติดกับหลายจังหวัด มีพื้นที่ติดกับทะเลในเขตอำเภอบางปะกง ก่อให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย ทั้งประมงทางทะเล ประมงน้ำจืด ประกอบกับในหลายอำเภอที่ทำการเกษตร สวนมะม่วง สวนมะพร้าว นาข้าว และ ฟาร์มไก่ ฟาร์มสุกร ฯลฯ

ความหลากหลายที่ได้กล่าวไปข้างต้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนจังหวัดฉะเชิงเทราสู่การเป็นเมืองที่อยู่ในเขต EEC ทั้งปัจจัยในทางบวก ด้วยความหลากหลายในอาชีพ ผลผลิตทางการเกษตรที่มากมาย ทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ภูมิที่ตั้ง ถือเป็นสิ่งที่ได้เปรียบในการพัฒนาเมือง แต่ในขณะเดียวกัน วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมและวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมที่มีความต่างแตกต่างกัน ก็ถือเป็นอุปสรรคในการพัฒนาฯ กล่าวคือ มีกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท ที่ยังคงมีอาชีพเกษตรกรรม ประมงพื้นบ้าน หรืออาชีพอื่น ๆ ยังคงยึดมั่นในอาชีพเดิม และหวงแหนในสิ่งที่บรรพบุรุษสั่งสมมา เมื่อทราบข่าวการพัฒนาพื้นที่ในเชิงอุตสาหกรรม ประกอบกับการสร้างการรับรู้ที่ไม่เพียงพอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงอาจมีความไม่เข้าใจและเกิดความกังวลถึงผลกระทบที่จะอาจจะเกิดขึ้นต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การต่อต้านนโยบายการพัฒนาแบบใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้น ถือเป็นสิ่งที่หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จำต้องวางแผนการทำงานสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีความเข้าใจในนโยบายการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อย่างทั่วถึงและเพียงพอ

๒. ปัจจัยและปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

สิ่งสำคัญในการพัฒนาเมืองที่อยู่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษเพื่อยกระดับให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ก็คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตของผู้คนให้ครอบคลุมในทุกด้าน เช่น ระบบคมนาคม ระบบขนส่งทางราง ท่าเรือ สนามบิน ระบบขนส่งมวลชน ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบประปา ระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบการส่งน้ำ คลองชลประทาน ระบบสื่อสารอินเทอร์เน็ต ระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดขยะ ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่ครอบคลุม ซึ่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้นอกจากจะอำนวยความสะดวกให้ผู้คนแล้ว ยังถือเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ลดเวลาการเดินทาง ประหยัดค่าขนส่ง เชื่อมโยงกันอย่างไร้รอยต่อ พร้อมรองรับธุรกิจและการค้าในรูปแบบใหม่

๓. โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและการพัฒนาด้านดิจิทัลและนวัตกรรม

ประเทศไทยได้กำหนด ๕ ยุทธศาสตร์หลักเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ได้แก่

- กฎหมายดิจิทัล
- รัฐบาลดิจิทัล
- ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- นวัตกรรมด้านเทคโนโลยี
- การพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล

การพัฒนาด้านดิจิทัลและนวัตกรรมนั้นได้ให้ความสำคัญใน ๓ เรื่อง คือ

๑) การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของผู้คนในเมืองหรือจังหวัดนั้น (Advanced Big Data Cloud & Data Center) ๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัลด้วยการระบบอินเทอร์เน็ต (IOT) ๓. การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City

๒) ส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัลด้วยการระบบอินเทอร์เน็ต (IOT)

๓) การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่เมืองหรือจังหวัดในพื้นที่พัฒนาพิเศษต้องเร่งจัดสร้างและดำเนินการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่ และต้องทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงเพื่อประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อเชื่อมโยงผู้คนเข้าสู่ระบบเดียวกันบนคลังข้อมูลหรือระบบข้อมูล ที่มีมาตรฐาน มีความปลอดภัยและมั่นคง

๔. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างองค์การและบริการของภาครัฐ

หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษ คือ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาให้สามารถขับเคลื่อนโครงการและบริการรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษ มีหลากหลาย และระเบียบเหล่านั้นก็ยังคงใช้บังคับในทุกพื้นที่ของประเทศไทย บางบทบาทอาจไม่สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษที่ต้องการความรวดเร็ว ความถูกต้อง และความชัดเจนในแนวปฏิบัติ

ปัญหาของเมืองไทยในเรื่องของการขับเคลื่อนงานทางด้านเศรษฐกิจ หรือ โครงการลงทุนขนาดใหญ่ ในอดีตที่ผ่านมาจะมีปัญหาเรื่องการทำงานที่ขาดการบูรณาการ คือ ต่างคนต่างทำ แยกกันทำเป็นรายกระทรวง ไล่เรียงลงมาจนถึงระดับกลาง กระทบหน่วยงานในพื้นที่ต่างจังหวัด ก็แยกกันทำเป็นส่วน ๆ ยกตัวอย่าง การจัดทำผังเมืองก็ต้องทำเป็นผังเมืองแต่ละจังหวัด การพัฒนาภาคการเกษตรขึ้นอยู่กับเกษตรแต่ละจังหวัด ขณะที่กลไกการทำงานทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ไม่ได้มาร่วมมือกันทำงานให้เป็นขึ้นเดียวกัน ทำให้บ่อยครั้งโครงการสำคัญไม่สามารถขับเคลื่อนได้ตามเป้าหมาย สิ่งที่กระทรวงมหาดไทยจึงต้องเร่งดำเนินการสามารถสรุปประเด็น ดังนี้

๑) ปรับโครงสร้างองค์การทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ให้มีหน่วยงานหรือกลุ่มงานที่รับผิดชอบงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจให้ครอบคลุมครบทุกเขตพัฒนาทั่วประเทศ ทั้งนี้ เพื่อรับผิดชอบงานบริการ การอำนวยความสะดวกต่างแก่กลุ่มผู้ลงทุน และยังต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ ผลกระทบและสิทธิประโยชน์ที่ประชาชน และชุมชนจะได้รับจากนโยบายดังกล่าว

๒) สร้างระบบ หรือเครื่องมือ ในการใช้สำหรับปฏิบัติหน้าที่สำหรับบุคลากรภายในองค์กร รวมถึงระบบที่จะสามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน และภาคเอกชนที่ต้องดำเนินการขออนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ ให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนางานบริการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ต่อคุณภาพการให้บริการ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบ เน้นการบริการเชิงรุกที่มี การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง พัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริการที่เป็นเลิศ

๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานภายในของกระทรวงมหาดไทยมีการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงงานบริการซึ่งกันและกัน และวางรูปแบบการให้บริการประชาชน โดยต้องสามารถทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้ในทุกที่ทุกเวลา

๔) ยกระดับการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) ด้วยการเชื่อมโยง และ บูรณาการกระบวนการบริการที่หลากหลายจากส่วนราชการต่าง ๆ มาไว้ ณ สถานที่เดียวกัน เพื่อให้ประชาชนสามารถรับบริการได้สะดวก รวดเร็ว ณ จุดเดียวกัน ซึ่งต้องทำให้เกิดขึ้นจริงโดยไม่มีเงื่อนไขในเรื่องเอกสาร ขั้นตอน เวลา และข้อจำกัดด้านอื่น ๆ เช่น บุคลากรไม่เพียงพอ เป็นต้น

๕) ส่งเสริมให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการให้บริการ ประชาชน (e-Service) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการในรูปแบบใหม่ สะดวกรวดเร็ว เข้าถึงบริการของรัฐได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทุกที่ทุกเวลา

๖) มีการพัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเน้นการจัดการเชิงรุก มีการรวบรวมหลักเกณฑ์และกระบวนการ จัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน ตอบสนองทันที่ว่างที่ สามารถติดตาม เรื่อง ร้องเรียนได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการให้บริการ รวมไปถึงการมีฐานข้อมูลและ ระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

๗) จะต้องพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ เน้นการจัดโครงสร้าง องค์กรจะต้องความทันสมัย กะทัดรัด มีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์กร เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เช่น

(๑) ปรับปรุงระบบการทำงานให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อน มีความ ยืดหยุ่น คล่องตัวสูง สามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อบทบาทภารกิจหรือบริบท ในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

(๒) จะต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ

(๓) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้น ให้นำองค์การเป็นไปอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม การวางแผนยุทธศาสตร์ และผลักดันสู่การปฏิบัติ การให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนา ตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง และทำงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญส่งเสริมและพัฒนาหน่วยงานของรัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government)

(๔) นำเทคโนโลยีมาใช้ภายในองค์การ เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ยกระดับคุณภาพ การให้บริการประชาชน สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานและให้บริการ รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานแบบ Virtual Office เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการ และประหยัดค่าใช้จ่าย

(๕) ปรับระบบการทำงานให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานของรัฐ (Connected Government) ที่สมบูรณ์แบบเพื่อก้าวไปสู่ระดับมาตรฐานสากล

(๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักโดยการจัดระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ ระบบ การให้บริการ ภาครัฐ และพัฒนาระบบสารสนเทศบนโครงสร้างพื้นฐานหลักที่ทางภาครัฐพัฒนาขึ้น ได้แก่ ระบบเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (Government Information Network: GIN) และเครื่องแม่ข่าย (Government Cloud Service: G – Cloud) เพื่อ ลดค่าใช้จ่าย ทรัพยากร และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๗) พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การภาครัฐ ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง ส่วนราชการด้วยกัน ในลักษณะเครือข่ายข้อมูลที่เชื่อมต่อถึงกัน เพื่อให้กระบวนการ ทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๘) ส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานราชการทบทวนบทบาทและภารกิจของตนให้มีความเหมาะสม โดยให้ ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับ ภาคส่วนอื่น การถ่ายโอนภารกิจบางอย่างที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้อง ดำเนินงานเองให้ภาคส่วนอื่น รวมทั้ง การสร้างความร่วมมือหรือความเป็นภาคีหุ้นส่วน (Partnership) ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น เช่น

(๑) ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือในรูปภาคีหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน (Public-Private- Partnership : PPP) เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะใน ด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นของประเทศที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และภาครัฐยังไม่สามารถ ดำเนินการ ได้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ได้รับการสนับสนุนกลไกการดำเนินการแบบ ร่วมลงทุนกับภาคเอกชนด้วยความชัดเจน โปร่งใส และเกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้มี

การลงทุนที่ซ้ำซ้อน มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง กองทุนส่งเสริมการลงทุนของเอกชนร่วมในกิจการของรัฐ ตลอดจนให้มีหน่วยงาน รับผิดชอบกำหนด มาตรฐาน ส่งเสริม สนับสนุนการร่วมลงทุนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางการเงินและ การคลังของประเทศในระยะยาว

(๒) เปิดให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันกันเพื่อจัดทำบริการสาธารณะแทน ภาครัฐ (Contestability) ในภารกิจของภาครัฐที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองและภาคเอกชน สามารถดำเนินการแทนได้ โดยสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีผ่านกลไกตลาด เพื่อให้ ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันได้โดยง่าย รวมทั้งป้องกันและลดปัญหาการผูกขาดในระยะยาว ตลอดจนทำให้ภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนให้เป็นผู้กำหนดมาตรฐานและ ระดับ การให้บริการ รวมทั้งติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคเอกชนให้เป็นไปตาม เงื่อนไขที่วางไว้ ได้อย่างแท้จริง

(๓) เปิดให้องค์กรภาคประชาสังคมและชุมชนสามารถเข้ามาเป็นผู้จัดบริการ สาธารณะแทนภาครัฐ โดยอาศัยการจัดทำข้อตกลงร่วม (Compact) ในรูปแบบการดำเนินงานใน ลักษณะหุ้นส่วน ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมและชุมชน ซึ่งมีเป้าหมายของข้อตกลงอยู่ที่ การร่วมกัน ดำเนินภารกิจจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

(๔) พัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารงานแบบเครือข่าย (Networked Governance) โดยการ ปรับเปลี่ยนบทบาท โครงสร้าง และกระบวนการทำงานขององค์กรภาครัฐให้ สามารถเชื่อมโยง การทำงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม ให้เกิดการพึ่งพากันในรูปแบบพันธมิตร มีการบริหารงานแบบยืดหยุ่น เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ เชื่อมโยงระบบการทำงานระหว่าง องค์กรได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว

(๕) การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการ แผ่นดิน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและวางกลไกให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารและสร้าง ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการตรวจสอบ การทำงานของทางราชการ ตลอดจนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และ มาตรการในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๕. การสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม (Sheared Vision) ของผู้คนในสังคม

การสร้างการรับรู้ให้ประชาชนในพื้นที่รวมถึงบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขต พัฒนาพิเศษ มีความรู้ความเข้าใจในทิศทางการพัฒนา แนวนโยบายที่รัฐบาลวางยุทธศาสตร์ไว้ ตลอดจนแผนงานโครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่นั้น คือสิ่งสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง วางแผนสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีความเข้าใจ และทราบถึงสิทธิหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้ การขับเคลื่อนโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพสูงสุด

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการ นิตยสารเทศาภิบาล. (๒๕๖๓). บทบาทหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๓. นิตยสารเทศาภิบาล ปีที่ ๑๑๕ ฉบับที่ ๘ เดือน สิงหาคม ๒๕๖๓. กรุงเทพฯ:กรมการปกครอง คณะกรรมการนิติศาสตร์สากล. ๒๕๕๙. ประเทศไทย: คณะกรรมการนักกฎหมายนานาชาติเดือนการใช้อำนาจตามอำเภอใจตามมาตรา ๔๔ ที่มีมากขึ้น.
- ดร.เชิญ ไกรนรา. ๒๕๖๐. การค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. ไฟล์นำเสนอ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง. ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐. ลำปาง.
- ดร.เชิญ ไกรนรา และ Dr.Jayant K.Routray. ๒๕๖๑. Policy Mechanism for Developing Special Border Economic Zones in Thailand. กรุงเทพฯ.
- ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี และคณะ. ๒๕๖๐. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวทางของอาเซียน. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- มูลนิธิวิจัยนิตยสารสุขไทย. ๒๕๕๙. ปัญหาสาธารณสุขเขตเศรษฐกิจพิเศษ. สืบค้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑.
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) . ๒๕๕๘. แนวทางและมาตรการเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่แนวชายแดนของไทย. กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. ๒๕๖๐. ความท้าทายเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน ๒๕๖๑.
- สภาพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) . ๒๕๖๐. ความท้าทายเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ. กรุงเทพฯ สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ. สิงหาคม ๒๕๕๙. เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. วารสารส่งเสริมการลงทุน ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗. กรุงเทพฯ. หน้า ๙. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม ๒๕๖๑.
- สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ. กันยายน ๒๕๕๙. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน. กรุงเทพฯ.

สภาพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) . ข่าว: เขตเศรษฐกิจพิเศษโอกาสหรือภัยคุกคามชุมชน.
วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ.
พฤษภาคม ๒๕๖๑. PowerPoint: นโยบายเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
(ภาษาไทย) . สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ไฟล์นำเสนอ: นโยบายเขตพัฒนาเขต
เศรษฐกิจพิเศษชายแดน. ปรับปรุงเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ไฟล์นำเสนอ: นโยบายเขตพัฒนาเขต
เศรษฐกิจพิเศษชายแดน. ปรับปรุงเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน.สถิติจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน
คงเหลือทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๑.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ด้าน
สาธารณสุขเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔. นนทบุรี: กระทรวง
สาธารณสุข, ๒๕๕๙.

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (๒๕๖๓) .
สรุปผลการดำเนินงานโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service : OSS ๒๐๒๐) ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓. กรุงเทพฯ. กระทรวงมหาดไทย.

ศยามล ไกยูรวงศ์. ๒๕๕๘. การผังเมืองกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูป
กฎหมาย.